

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 1 (1892)

Δελτίον ΧΑΕ 1 (1884-1891), Περίοδος Α'

Γενική Συνέλευσις 19ης Ιανουαρίου 1892.
Έκθεσις των εργασιών του Διοικητικού
Συμβουλίου από 1 Ιανουαρίου 1891 - 31
Δεκεμβρίου 1891

(ΧΑΕ) ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

doi: [10.12681/dchae.1502](https://doi.org/10.12681/dchae.1502)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΧΑΕ). (1892). Γενική Συνέλευσις 19ης Ιανουαρίου 1892. Έκθεσις των εργασιών του Διοικητικού Συμβουλίου από 1 Ιανουαρίου 1891 - 31 Δεκεμβρίου 1891. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 1, 89–93. <https://doi.org/10.12681/dchae.1502>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Γενική Συνέλευσις 19ης Ιανουαρίου 1892. Έκθεσις
των εργασιών του Διοικητικού Συμβουλίου από 1
Ιανουαρίου 1891 - 31 Δεκεμβρίου 1891

Δελτίον ΧΑΕ 1 (1884-1891), Περίοδος Α' • Σελ. 89-93

ΑΘΗΝΑ 1892

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

19ης 'Ιανουαρίου 1892

Προεδρεία Σ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ κ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ

[Κατά ταύτην ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ γενικοῦ γραμματέως κ. Κ. Δ. Καπράλου ἡ κατωτέρω ἔκθεσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ ἔτος 1891. Ἐπίσης ὁ τε κ. Γ. Ι. Δουρούτης καὶ ὁ κ. Γ. Λαμπάκης ἀνέγνωσαν τὰς σχετικὰς ἐκθέσεις αὐτῶν περὶ τοῦ Ταμείου καὶ Μουσείου καὶ κατόπιν ἐξελέγη τριμελὴς ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ.κ. Ν. Ἀναστασίου, Κλ. Ζάνου καὶ Ἀνδρίου Καλόδα.]

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ἀπὸ 1 'Ιανουαρίου 1891—31 Δεκεμβρίου 1891 ἀναγνωσθεῖσα
ὑπὸ τοῦ γενικοῦ γραμματέως κ. Κ. Δ. Καπράλου
ἐν τῇ Γενικῇ Συνελεύσει τῆς 19 'Ιανουαρίου 1892.

Φίλοι ἑταῖροι,

Συμφώνως τῷ 31^ῳ ἄρθρῳ τοῦ καταστατικοῦ ὑποβάλλομεν ὑμῖν ἔκθεσιν τῶν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος πεπραγμένων.

Τὸ σπουδαιότερον γεγονός διὰ τὴν ἡμετέραν ἑταιρείαν κατὰ τὸ 1891 ἦν ἡ ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ μεγάρῳ ἔκθεσις τῶν πρωτοτύπων Ἀγιογραφικῶν σχεδιαγραφημάτων τοῦ διαπρεποῦς Λουδοβίκου Θεϊρσίου. Τὴν 10ην Νοεμβρίου ἐγένετο ἐπισήμως ἡ ἑναρξίς τῆς ἐκθέσεως παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν κ. Ἀλεξάνδρου Ζαΐμη, τοῦ Σ. Μητροπολίτου Βηθλεέμ καὶ Ἐξάρχου τοῦ Παναγίου Τάφου κ. Ἀνθίμου, τῶν ἑταίρων τῆς ἑταιρείας καὶ πολλῶν ἄλλων προσκεκλημένων. Ὁ κ. Γ. Λαμπάκης Διευθυντὴς τοῦ Μουσείου κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην δι' ὀλίγων λέξεων ἐξῆρε τὴν σπουδαιότητα τῆς διοργανωθείσης ἐκθέσεως καὶ κατέδειξε τὴν πολύτιμον ἀξίαν ἣν ἔχει ἡ δωρηθεῖσα συλλογὴ τοῦ περι-

κλεοῦς Θειρσίου. Ἐπὶ ἓνα καὶ ἥμισυ μῆνα ἀρκετὸς κόσμος ἐπεσκέφθη αὐτὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ ὑπῆρξεν ἀνάλογον τῶν παρ' αὐτῷ δυστυχῶς ἐπικρατουσῶν σφαλερῶν ἰδεῶν περὶ τῆς Βυζαντινῆς Ἀγιογραφίας, ἣν νομίζουσιν ἀντιπροσωπευομένην ἐν τοῖς βαναύσοις Ἀγιογραφήμασι τῶν πλείστων παρ' ἡμῖν ἐκκλησιῶν. Ἡμεῖς ὁμῶς διὰ τῆς ἐκθέσεως ταύτης κατεδείξαμεν ποῦ ἀληθῶς ὑπάρχει ἡ ὠραία Βυζαντινὴ τέχνη καὶ πῶς διὰ τῆς ἐμβριθοῦς μελέτης τῶν αὐστηρῶν αὐτῆς τύπων δύνανται ἄριστοι Ἀγιογράφοι νὰ διαπλασθῶσιν. Ἡ ἡμετέρα ἐταιρεία ὑπὸ σπουδαίαν ἔποψιν πρέπει νὰ λάβῃ τὴν διὰ τῆς ἐκθέσεως ταύτης δοθεῖσαν ὄψιν πρὸς μὀρφωσιν Ἀγιογράφων καλλιτεχνῶν καὶ θαρραλέως νὰ προβῇ εἰς τὸ μέλλον εἰς σύστασιν Ἀγιογραφικῆς Σχολῆς. Τῇ παρακλήσει τοῦ Συμβουλίου ὁ κ. Γ. Λαμπάκης διαρκεία τῆς ἐκθέσεως ἐποιήσατο δύο διαλέξεις, μίαν «περὶ τῶν ἔργων τοῦ Θειρσίου καὶ περὶ τῆς ἀξίας τῆς Βυζαντινῆς τέχνης» καὶ ἑτέραν «περὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν χριστιανικῶν κοσμημάτων». Οὕτω δὲ διὰ τῶν ἀξιολόγων τούτων διαλέξεων τοῦ κ. Λαμπάκη ἐδόξαμεν ἐπιστημονικωτέραν χροιάν τῇ ἐκθέσει ἢς ἡ ἐπιτυχία, κολακευόμεθα νὰ εἰπώμεν, ὑπῆρξε πληρεστάτη. Πρὸς κάλυψιν τῶν μεγάλων δαπανῶν εἰς ἃς ὑπεβλήθημεν τοποθετήσαντες ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ μεγάρῳ καὶ φωτογραφήσαντες ἅπαντα σχεδὸν τὰ σχεδιαγραφήματα, ἐθέσαμεν πεντηκοντάλεπτον εἰσοδόν. Δυστυχῶς αἱ εἰσπράξεις ἀνελθοῦσαι εἰς δραχμ. 980 : 30 μόλις ἐκάλυψαν τὰ ἔξοδα. Τὰ περὶ τούτων λεπτομερέστερον θέλει ἐκθέσει ἡμῖν ὁ κ. Ταμίας. Ἐνταῦθα καθήκον ἡμῶν νομίζομεν μυρίας ν' ἀπονείμωμεν εὐχαριστίας τοῖς κ. κ. Γεωργίῳ Ι. Δουρούτῃ, Ἐμμανουὴλ Λαμπάκῃ καὶ Νικολάῳ Διαμάντῃ, οἱ ὅποιοι μετ' ἰκανότητος καὶ φιλεργίας οὐ τῆς τυχοῦσης ἐπεμελήθησαν τὰ τῆς ἐκθέσεως. Δυστυχῶς ἐνταῦθα

δὲν δυνάμεθα εὐφημον νὰ ποιήσωμεν λόγον περὶ τῆς ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων καὶ τῶν Κληροδοτημάτων ἐπιτροπῆς, ἣτις πολλὰς δυσχερείας παρενέβαλεν εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην.

Τὸ Μουσεῖον τῆς Ἑταιρείας καὶ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐπλουτίσθη διὰ πολλῶν νέων χειμηλίων ἐνίων πολυτιμοτάτων, δυστυχῶς ὅμως ὁ γῶρος νῦν εἶνε λίαν ἀνεπαρκῆς, ὅπως περιλάβῃ αὐτά. Διὰ τοῦτο κύριον ἡμῶν μέλημα ἐθέσαμεν τὴν ἐξεύρεσιν χρηματικῶν πόρων πρὸς ἀνέγερσιν ἰδίου Μουσείου, δυναμένου ν' ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν ἡσήμεραι ἐπιτελουμένην μεγάλην τῆς Ἑταιρείας πρόοδον. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐν τῷ Ζαπτεῖῳ ἐκθέσεως ἔνθερος ἠκούσθη φωνὴ φίλου ἡμῶν ἐν τῷ Δημοτικῷ συμβουλίῳ Ἀθηναίων, ὅπερ παμφηφεί ἀνέγραψε χιλίας δρ. ὑπὲρ τῆς ἐταιρείας περιορισθείσας δυστυχῶς κατέπιν ὑπὸ τοῦ κ. Νομάρχου εἰς δρ. πεντακοσίας. Καὶ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν πολλάκις ἀπηυθύναμεν ἀναφορὰς αἰτοῦντες τὴν παραχώρησιν Δημοσίου τινὸς οἰκοπέδου ἢ τὴν ἀδειαν ἐκδόσεως λαχείου ὁμοίου τοῦ τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ληφθεῖσα ἐκ μέρους αὐτῆς ἀπάντησις, ὑποσχέσεις μᾶλλον περιέχει ἐκτελεσθησομένης εἰς ἐποχὴν πολὺ ἀπομεμακρυσμένην εἰς ἣν δὲν δύνανται νὰ φθάσωσιν οἱ ἡμέτεροι ὑπολογισμοί. Μετ' ὀλίγον ὁ κ. Γ. Λαμπάκης διευθυντῆς τοῦ ἡμετέρου Μουσείου ἐκθέσει ὑμῖν λεπτομερῶς τὰ τῶν δωρεῶν καὶ ἄλλων ἐργασιῶν αὐτοῦ.

Μετὰ λύπης ἀφάτου ἀναμνησθόμεθα ἐνταῦθα τοῦ ἀποβιώσαντος ἀντιπροέδρου ἡμῶν Ἰωάννου Σακκελίωνος, ὅστις πολυτίμος τῇ ἐταιρείᾳ ἡμῶν παρέσχεν ἐκδουλεύσεις.

Ἄλλ' ὁ θάνατος ἀφῆρπασε καὶ ἄλλο ἐκλεκτὸν μέλος τοῦ συμβουλίου τὸν Ἀλέξανδρον Πασπάτην, εἰς ἃν προσωρινῶς εἶχομεν ἀναθέσει τὰ καθήκοντα τοῦ Ἀντιπροέδρου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μακαρίτου Ἰ. Σακκελίωνος. Ἡ πολυτίμος δω-

ρεά τοῦ ἀειμνήστου Πασπάτη θέλει διατηρήσει τὴν μνήμην αὐτοῦ ἀνεξάλειπτον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

Ἐν τῇ πενθίμῳ ταύτῃ σελίδι δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὸν πρό τινων ἡμερῶν ἐπισυμβάντα θάνατον τοῦ ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ τοῖς γράμμασιν ἐξόχου ἀνδρός, τοῦ Ἀλεξάνδρου Ρ. Ραγκαβῆ ἐπιτίμου μέλους τῆς Ἑταιρείας ὡς καὶ τοῦ Σ. Ἀρχιεπισκόπου τῶν Καθολικῶν Ἰ. Μαργακοῦ ἐπιτίμου ἐπίσης μέλους καὶ δωρητοῦ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας.

Τὰ τοῦ ταμείου τῆς Ἑταιρείας ἐν πάσῃ ἀκρίβειᾳ θέλετε πληροφορηθῆ παρὰ τοῦ κ. Δουρούτη ὑποβάλλοντος ἰδίαν ἔκθεσιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν δαπανῶν κλπ. Ἄξιον ὁμῶς σημειώσεως ἐνταῦθα εἶνε, ὅτι ἐπὶ 124 μελῶν τακτικῶν ἐπλήρωσαν οἱ 85. Τοῦτο προοιωνίζει τὰς εἰσπράξεις εἰς τὸ μέλλον λαμπρὰς καὶ ὅτι ἡ Ἑταιρεία θὰ ἐξασφαλίσῃ ἡμέραν τινὰ χρηματικὸν ποσὸν ἀρκετὰ σπουδαῖον ἐκ τῶν τακτικῶν αὐτῆς ἐταίρων, ἵνα οὕτω μετὰ μείζονος θάρρους ἀντιμετωπιζῇ τὰς καθ' ἡμέραν παρουσιαζομένας δαπάνας, ἕνεκα τῆς εὐρείας ἀναπτύξεως, ἣν ἔλαβον αἱ ἐργασίαι αὐτῆς.

Ἡ ἑταιρεία ἀριθμεῖ νῦν μέλη ἐπίτιμα 41 τακτικά 124 καὶ ἀντεπιστέλλοντα 71. Διεγράφησαν ὡς μὴ πληρώσαντα μέλη 28 καὶ ἀπεβίωσαν 6. Ἐν τῇ περυσινῇ ἡμῶν ἐκθέσει κατὰ παραδρομὴν ἐσημειώθησαν ἐπίτιμα, τακτικά καὶ ἀντεπιστέλλοντα μέλη τὸ ὅλον 322 ἐνῶ ἔδει ν' ἀναγραφῶσι 336 ἤτοι 14 ἔτι ἂ σήμερον προσθέτομεν ἐπανορθοῦντες τὴν παράλειψιν ταύτην. Ἐγγραφα ἐξήλθον ἐκ τοῦ γραφείου 142 ὑπ' αὐξοντ' ἀριθ. 263—403 εἰσῆλθον 27 ὑπ' αὐξοντ' ἀριθ. 37—63 ἐντάλματα δὲ χρηματικά ἐξεδόθησαν 22 ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 33—54. Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀρκετοὶ ἐπεσκέφθησαν τὸ Μουσεῖον τῆς ἑταιρείας ἀποθαυμάζοντες τὰ νεώτερα κειμήλια, ἃ ἀπεκτήσαμεν χάρις κυρίως τῶν ἀτρήτων

ἐνεργειῶν τοῦ κ. Γ. Λαμπάκη, εἰς ὃν ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία πολλὰς ὀφείλει χάριτας ἐπὶ τούτῳ.

Ἐφέτος τέσσαρες θέσεις συμβούλων ἐκενώθησαν, δύο διὰ τῆς παραιτήσεως τῶν κ. κ. Γ. Βρούτου καὶ Δ. Στεφάνοβικ Σκυλίτση καὶ δύο διὰ τοῦ θανάτου τῶν Ἰωάννου Σακκελίω-νος καὶ Ἀλεξάνδρου Πασπάτη. Εἰς ἀναπλήρωσιν τῶν κενωθειῶν θέσεων ἐκαλέσαμεν κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ καταστατικοῦ τοὺς τρεῖς πρώτους ἐπιλαχόντας κ. κ. Ἐμμ. Λαμπάκην, Κ. Πρινόπουλον καὶ Π. Καλογερόπουλον.

Τοιαύτη, φίλοι ἑταῖροι, ἡ σημερινὴ κατάστασις τῆς ἡμετέρας ἑταιρείας συνοπτικώτατα μὲν ἐκτεθεῖσα, ἀλλὰ μετὰ πάσης δυνατῆς ἀκριβολογίας. Ὑμεῖς ἔκ τε τῆς ἡμετέρας ἐκθέσεως καὶ τῆς γενησομένης ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς ἐξελέξεως, θέλετε κρίνει κατὰ πόσον διεχειρίσθημεν ἐπιτυχῶς τα τῆς ἑταιρείας κατὰ τὸ 1891. Τὸ ἔργον ἡμῶν εἶνε ἐκ τῶν δυσχερεστάτων καὶ δεῖται ὑπερανθρώπων κόπων καὶ θυσιῶν, ὅπως ἡμέραν τινά, ἢ ὅποια ἴσως δὲν εἶνε καὶ μακράν, καλέσωμεν ὑμᾶς εἰς τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ Χριστιανικοῦ Μουσείου ἐνταῦθα ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ἑλληνισμοῦ οὐ τινος ἢ ἀνέγερσις θέλει περιβάλλει δι' ἀφθίτου δόξης τὴν ἡμετέραν Ἑταιρείαν καὶ πληρώσει τὰς καρδίας ἔλων ἡμῶν ἀνεκκαλήτου χαρᾶς ! Τότε δυνάμεθα νὰ ἡμεθα βέβαιοι, ὅτι τὰ σεπτὰ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν κειμήλια ἐξησφαλίσθησαν τέλειον ἐκ τῆς καταστροφῆς τοῦ χρόνου καὶ τῆς περιφρονήσεως τῶν συγχρόνων !

